Οι ρηχές καρδιές (Κώστας Τσιρόπουλος)

Categories : ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

Date : 21 Μαΐου, 2010

Η κρίση που σε διεθνή κλίμακα περνούν οι ανθρώπινες σχέσεις είναι σύμφυτη με την κρίση που περνά ο ίδιος ο πολιτισμός. Η αποσύνθεση του πολιτιστικού σώματος που ζωογονεί μια κοινωνία ανθρώπων, κατασταίνει αδύνατο σχεδόν αυτό που λέμε «κοινωνία», επαφή, επικοινωνία, κατανόηση, σύνδεσμο προσωπικό των ανθρώπων.

Ο γνήσιος και πηγαίος συναισθηματισμός, ο εσωτερικός αυθορμητισμός που υποδηλώνει την αδιάφθορη ψυχή και την πλούσια καρδιά, αυτός που τεχνουργούσε ως τώρα τις ανθρώπινες σχέσεις, έχει πια παραχωρήσει τη θέση του στον αριβισμό, τον υπολογισμό, τα στοιχεία εκείνα που εκφράζουν έναν άνθρωπο φυλακισμένο στο εγώ. Εγωκεντρισμός, ατομισμός, αναισθησία για τον άλλο: στοιχεία ζοφερά που ζούμε καθημερινά στον ρημαγμένο μας τόπο, αλλά συχνά, κι όπου γης κι αν θελήσουμε να σταθούμε.

Αντί για μια κατάσταση υγείας συναισθηματικής, κατάσταση πλουσιοπάροχης αγάπης, φιλίας χορηγού πληρότητας κι ευφορίας εσωτερικής, δημιουργών αρμονίας κοινωνικής και ισορροπίας στις σχέσεις των ανθρώπων, ζούμε ένα νοσηρό συναισθηματισμό που εντείνουν τα μέσα ευρείας δημοσιότητας και έναν επιθετικό ατομισμό που απομονώνει τους ανθρώπους και κατακομματιάζει την κοινωνία ως κοινωνία.

Βυθισμένοι σε φθοροποιό μοναξιά, οι σημερινοί άνθρωποι, κάθε φορά που προσπαθούν να την υπερβούν, απομένουν με τα αισθήματα τους νεκρά στη χούφτα και τη δυσπερίγραπτη απορία ιχνογραφημένη στην ταραγμένη, πικρή τους μορφή. Τί συμβαίνει κι όσες φορές επιδιώκουν να προσεγγίσουν τον άλλο, τον συνάνθρωπο, το «εσύ», πέφτουν σ’ ένα χέρσο τόπο, σε μια ρηχή κι αδιάφορη καρδιά, σε ύπαρξη περιχαρακωμένη στον εαυτό της; Τί συμβαίνει όμως —για να παλινωδήσουμε— κι όταν οι άλλοι απλώνουν το χέρι με ειλικρίνεια και τρυφερότητα και γυρεύουν να μας βρουν, να μας συναντήσουν, να μας αγαπήσουν, κι εμείς αισθανόμαστε αδρανή κι ασυγκίνητη την καρδιά μας, αμετακίνητη στις προσωπικές της έγνοιες, αναίσθητη στην κραυγή του άλλου; Πώς έγινε, χωρίς να το καταλάβουμε καλά, μια κόλαση ο κόσμος που ζούμε;

Δεν φταίει μονάχα ο ρυθμός της ζωής ο εξουθενωτικός, που μαραίνει πριν σχεδόν ακόμη βλαστήσουν, τις ανθρώπινες σχέσεις.

Είναι αλήθεια πως η ζωή αυτή συχνά κόβει την ανάσα του σημερινού ανθρώπου. Τον πιέζει να προσηλωθεί αποπνιχτικά στον εαυτό του, να υπηρετήσει τα συμφέροντα του, να δει τους άλλους σαν όργανα, σαν μέσα, όχι σαν αγγέλους λύτρωσης από την φυλακή του εγώ. Αλλά η απιστία και ο μηδενισμός, συνυφασμένα με την υλοφροσύνη που κατευθύνουν την εποχή μας, αυτά όλα τσακίζουν τις εσωτερικές δυνάμεις, εμποδίζουν την προσήλωση στην καρδιά, το βάθεμα των συναισθημάτων, τον εξευγενισμό του άνθρωπου, εμποδίζουν τον άνθρωπο να εξανθρωπιστεί.

Και τότε, η αγάπη, η φιλία, η τρυφερότητα, όλα σπέρνονται σε γη κακή και άγονη, σε ρηχές καρδιές. Με την πρώτη δοκιμασία καίγονται, ατονούν, πεθαίνουν.

Ποτέ ίσως άλλοτε ο άνθρωπος δεν έζησε μέσα σ’ ένα κόσμο που ο πληθυσμός αυξάνεται επίφοβα αλλά που αυτός είναι φοβερά μόνος. Ποτέ η προδοσία των φίλων, η απιστία των αγαπημένων και η επιπολαιότητα των καρδιών δεν έφτασε σε σημείο που να δημιουργεί σχιζοφρένεια, απόγνωση, τάσεις αυτοκτονίας τόσο, όσο σήμερα. Γιατί κι όπου, κι όταν κατορθώνεται η σύναψη ενός συναισθηματικού δεσμού, η προσέγγιση μιας καρδιάς που απροσδόκητα είναι ανοιχτή, και τότε, η ανάπτυξη του δεσμού γίνεται άθλος αιματηρός, ανήφορος μαρτυρίου, γίνεται όχι βίωση ελευθερίας, αλλά δεσμός αληθινός.

Κι όμως, οι δυνάμεις της ανθρώπινης καρδίας είναι δυνάμεις ελευθερωτικές, δυνάμεις που οδηγούν στην ανεύρεση του «εσύ», στην περιστολή του «εγώ», δηλαδή στην καταπάτηση του εγωισμού. Όμως, ένα μίγμα άνομο και περίεργο οι ανθρώπινες σχέσεις του καιρού μας, συμπλέκουν το εγώ και θέλουν να το επιβάλουν στο «συ»· ή αντίθετα: το «συ» επιζητεί να επιβληθεί στο εγώ. Και τότε, αργά ή γρήγορα δημιουργείται η κρίση. Ο άνθρωπος ξαναπέφτει στη μοναξιά του. Οι θυσίες, η κοινή ζωή, η αγάπη, η φιλία, όλα πεσμένα στα ρηχά, αδρανή έχουν σαπίσει. Και μονάχα η μνήμη, αιμάσσοντας, μαρτυρεί για το παρελθόν. Η καρδιά απορημένη κλαίει, αναρωτιέμαι, αναζητεί τις αιτίες.

Όμως ετούτη την αχάριστη εποχή μόνο ο Θεός μπορεί να την ανορθώσει. Καμιά «αισθηματική αγωγή» δεν μπορεί να κάνει τους νέους να σταθούν με σέβας μπρος στον συνάνθρωπό τους, αν δεν τους βοηθήσει νωρίτερα, να ιδούν εσωτερικά την ιερότητα του άλλου και την μοναδικότητά του μέσα στη ζωή, κάτω από την εκτυφλωτική φωταψία του θανάτου.

(Πηγή: vatopaidi.wordpress.com)